

Dr hab. Szymon Pawłowski, prof. AM
Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku
ul. Łąkowa 1/2, 80-743 Gdańsk
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka
tel. kom. 501 761 308
e-mail: szpawlowski1@wp.pl

Recenzja

w postępowaniu na stopień doktora - mgr Mariana Stefanowicza
w dziedzinie sztuk muzycznych,
w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka

Zlecniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku - Wydział Instrumentalny pismo Dziekana, Prof. zw. dr hab. Elżbiety Rosińskiej – z dnia 17 października 2016 roku. Zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku, o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust.2 pkt. 2).

Dotyczy

Uchwał Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 22 września 2010 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana **mgr Mariana Stefanowicza** przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka na temat: „**Wybrane utwory wiolonczelowe kompozytorów epoki baroku w transkrypcji na puzon. Analogie i warianty interpretacyjne oraz techniczne**” wraz z wyznaczeniem promotora prof. Krzysztofa Sperskiego (Uchwała nr 53/2010).

- o wyznaczeniu recenzenta w osobie prof. dr hab. Igora Cecocho z Akademii Muzycznej we Wrocławiu (Uchwała nr 54/2010),
- o wyznaczeniu jako recenzenta mojej osoby (Uchwała nr 55/2010).

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Marian Stefanowicz, urodzony dnia 9 grudnia 1953 roku w Gdańsku, w 1978 roku z wyróżnieniem ukończył studia magisterskie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Gdańsku, w klasie prof. Magdaleny Zawadzkiej, uzyskując równocześnie Świadectwo ukończenia Studium Pedagogicznego. Jeszcze jako uczeń Szkoły Muzycznej II stopnia podjął pracę w orkiestrze Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej, gdzie nieprzerwanie pracuje do dziś jako pierwszy puzonista orkiestry operowej. Pracę pedagogiczną rozpoczął w roku 1980 jako nauczyciel w Wojskowym Liceum Muzycznym w Gdańsku, gdzie działał do roku 2005, to jest do chwili zamknięcia tej placówki. Ewidentne i wymierne sukcesy zawodowe i konkursowe jego uczniów były powodem zatrudnienia go w 1996 roku, w charakterze wykładowcy w Akademii Muzycznej w Gdańsku, gdzie aktualnie, jako starszy wykładowca naucza studentów studiów dziennych i zaocznych w grze na puzonie i tubie, prowadzi też zajęcia z zespołami kameralnymi oraz studia orkiestrowe.

Marian Stefanowicz jest laureatem dwóch edycji Ogólnopolskiego Konkursu Gry na Instrumentach Dętych Blaszanych w Pabianicach - wyróżnienie 1975, III nagroda 1978.

Obok etatowych zajęć na Uczelni i w orkiestrze Opery Bałtyckiej przez cały czas prowadzi aktywną działalność artystyczną. Ma na swoim koncie pokaźną liczbę (36 pozycji) recitali i występów solowych, niektóre z nich o dużym ciężarze gatunkowym. Koncertował w wielu ośrodkach, głównie na Pomorzu,

ale także w Niemczech. Jednak największe osiągnięcia artystyczne zarówno ilościowo jak i gatunkowo dotyczą jego pracy w orkiestrach. W macierzystej orkiestrze Opery Bałtyckiej jako I puzonista wykonał 96 premier, łącznie około 2800 spektakli, a podczas zagranicznych tournée tego teatru wystąpił w 570 przedstawieniach. Jest współtwórcą i prowadzącym przez ponad 25 lat „Sopocką Orkiestrę Promenadową”, a jako znakomity muzyk orkiestrowy zapraszany był na występy krajowe i zagraniczne do takich orkiestr jak: Polska Filharmonia Kameralna, Filharmonia Bałtycka, Opera Nova w Bydgoszczy, Filharmonia Olsztyńska, Orkiestra „Warmia”, Capella Cracoviensis, Słupska Orkiestra Kameralna, Królewska Orkiestra Salonowa.

W dokumentacji kandydat wykazał również 13 nagrań radiowych i DVD, w większości obejmujących muzykę operową.

OPINIA

Praca doktorska mgr Mariana Stefanowicza „*WYBRANE UTWORY WIOLONCZELOWE KOMPOZYTORÓW EPOKI BAROKU W TRANSKRYPCJI NA PUZON. ANALOGIE I WARIANTY INTERPRETACYJNE ORAZ TECHNICZNE*” stanowi zawarte na płycie CD nagranie dzieła artystycznego z następującym programem:

A. Vivaldi – Sonata B-dur

J.S. Bach – Suita G-dur

B. Marcello – Sonata F-dur

J.E. Galliard – Sonata a-moll

G.B. Pergolesi – Sinfonia F-dur

oraz obszerny, obejmujący 90 stron opis dzieła artystycznego.

Szczególnie w trzech wybranych częściach Suity Jana Sebastiana Bacha zaznaczone frazowanie, nie tylko interpunkcją związaną z oddechami, ale też propozycjami agogicznymi.

Dość dyskretne, ale stylowo zaznaczone zróżnicowanie dynamiczne.

We wszystkich utworach z fortepianem zwracają uwagę właściwe proporcje między puzonem i fortepianem, doskonała współpraca obu wykonawców, mogąca służyć za wzór kameralnego porozumienia. Szczególnie godne podkreślenia są starannie wydobyte elementy polifonizujące między głosami: puzon, linia basu i imitacyjne motywy w prawej ręce fortepianu (Galliard, Pergolesi). Niewątpliwa w tym zasługa pianistki – Prof. Anny Prabuckiej-Firlej.

Opis dzieła artystycznego to obszerna obejmująca 90 stron rozprawa, w której autor w pięciu rozdziałach komentuje swoje przemyślenia i odczucia w odniesieniu do wykonywanych utworów i założonej tezy swojego doktoratu. W pierwszym szczegółowo zagłębia się w historię puzonu, od jego początków po współczesność, oraz skrótowo przedstawia ewolucję miejsca i znaczenia tego instrumentu w partyturze orkiestrowej na przestrzeni wieków. Rozdział drugi poświęcony jest definicji transkrypcji i jej znaczeniu dla możliwości poszerzania repertuaru wszystkich rodzajów aparatu wykonawczego. Rozdział trzeci to formalne i historyczne omówienie sonaty, suity i sinfonii, czyli barokowych form jakie znalazły się w nagranych dziele przewodowym. W czwartym rozdziale autor dość skrótowo ale interesująco przedstawił sylwetki kompozytorów, wybierając z ich biografii najbardziej charakterystyczne cechy lub najciekawsze epizody. Rozdział piąty, noszący tytuł „*Analiza wybranych utworów*”, zawiera obok podstawowych informacji dotyczących budowy poszczególnych części,

najwięcej cennych i osobistych przemyśleń dotyczących spraw wykonawczych, porównań wersji puzonowych z wiolonczelowymi a także wynikających z własnych badań i wiedzy historycznej decyzji wykonawczych. Bardzo ważnym w tym rozdziale jest kończący fragment omawiający rolę i znaczenia akompaniamentu, uzmysławiający potencjalnym wykonawcom tego rodzaju muzyki, konieczność dostrzeżenia *stricte* kameralnej faktury i związanych z tym faktem najważniejszych prawideł barokowego wykonawstwa.

Część opisowa pracy doktorskiej nie tylko spełnia wymogi komentarza do nagranych przewodowego dzieła artystycznego, ale jest też cennym zbiorem uniwersalnych informacji, które służyć mogą w zawodowej pracy każdego muzyka. Język, jakim włada autor jest poważny, jasny i zrozumiały, a cała praca dowodzi szerokiej jego wiedzy. Zarówno nagranie jak i część opisowa doktoratu Pana Mariana Stefanowicza mogą służyć jako pomoc dla pedagogów i studentów włączających do repertuaru dydaktycznego i estradowego pod każdym względem wyjątkowo cenne i wartościowe pozycje z epoki baroku.

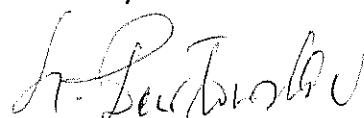
Konkluzja

Pan mgr Marian Stefanowicz w nagranych koncertach przedstawił się jako puzonista odpowiedzialny, kompetentny, z odpowiednią techniką, muzyczną inteligencją, znakomicie reagujący na partnerującą partię fortepianu, dysponujący artykulacją oraz szerokim dźwiękiem, świadomie realizujący swoje zamysły. Natomiast wiedza teoretyczna jakiej dowodzi część opisowa dzieła przewodowego, stanowi ważny przyczynek do rozwoju sztuki muzycznej w Polsce. Stwierdzam zatem, że doktorant wykazał się samodzielnością w rozwiązywaniu problemów, a także umiejętnością do prowadzenia

samodzielnej pracy artystycznej i naukowej, tym samym spełnił bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Stawiam wniosek o przyjęcie pracy doktorskiej mgr Mariana Stefanowicza.**

Gdańsk, 24 października 2016

Dr hab. Szymon Pawłowski, prof. AM

Handwritten signature of Dr hab. Szymon Pawłowski in black ink.